

ZAKON O SUDSKOJ POLICIJI BOSNE I HERCEGOVINE

(Neslužbeni prečišćeni tekst¹)

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom osniva se sudska policija, definišu njene ovlasti, organizacija i sredstva za rad, prava i obaveze, radni odnosi te druga pitanja od važnosti za organizaciju i rad sudske policije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: sudska policija).

Član 2.

(1) Sudski policajci ovlašteni su da primjenjuju policijska ovlaštenja propisana ovim zakonom i postupaju kao ovlaštena službena lica prema Zakonu o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09 i 93/09).

(2) Specifična pravila i propise koji se tiču dužnosti Sudske policije donosi ministar pravde Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ministar pravde) uz saglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara).

Član 3.

Nacionalni sastav osoblja zaposlenog u sudskoj policiji u principu odražava nacionalnu strukturu naroda u Bosni i Hercegovini.

Član 4.

(1) Ministar pravde odgovoran je za rukovođenje Sudskom policijom.

(2) Komandir je odgovoran za rad Sudske policije i odgovara ministru pravde.

(3) Sekretar Ministarstva pravde preduzima mjere za osiguranje efikasnosti u radu Sudske policije i nadzire njen rad.

¹Neslužbeni prečišćeni tekst sadrži: Zakon o sudskoj policiji Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 3/03) proglašen Odlukom Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu, usvojenom od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 21/03) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskoj policiji Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 18/13) - **označen podebljanim slovima.**

Neslužbeni prečišćeni tekst služi za internu upotrebu i na njega se ne može pozivati prilikom službene upotrebe.

II - OVLASTI SUDSKE POLICIJE

Član 5.

(1) Sudska policija pruža pomoć Sudu Bosne i Hercegovine i Tužilaštvu Bosne i Hercegovine kao što je propisano zakonom, u smislu pribavljanja informacija, izvršavanja naloga Suda za prinudno privođenje svjedoka, izvršavanja naloga Suda za privođenje optuženih lica, sprovođenja osuđenih lica u ustanove za sprovođenje sankcija izrečenih presudama Suda, održavanja reda u sudnici, obezbjeđivanja sudija i službenika Suda, kao i drugih lica unutar Suda, internog obezbjeđivanja zgrade Suda, te izvršavanja drugih naloga Suda.

(2) Sudska policija u skladu sa ovim zakonom također pruža pomoć u obezbjeđivanju uvida u službenu dokumentaciju, uključujući sudske i upravne spise, a naročito prilikom pribavljanja neophodnih informacija, dokumenata i spisa u slučaju pružanja otpora ili nesaradnje od strane bilo kojeg službenika u toku istrage.

(3) Sudska policija provodi naloge Suda koji se odnose na pretres imovine i lica, na privremeno oduzimanje predmeta, na obezbjeđivanje provođenja izvršnih naloga Suda, kao i drugih naloga Suda čiji je cilj preduzimanje koraka kojima se osigurava uspješno odvijanje datog sudskog postupka. Sudska policija u cilju ekspertize ili operativne podrške može zatražiti pomoć službi za provođenje zakona Bosne i Hercegovine, entiteta ili Brčko Distrikta.

Član 6.

Ministar pravde na zahtjev glavnog tužioca Bosne i Hercegovine sklapa posebni sporazum o pružanju pomoći sudske policije Tužilaštvu Bosne i Hercegovine.

III - ORGANIZACIJA I SREDSTVA ZA RAD SUDSKE POLICIJE

Član 7.

(1) Sudska policija uspostavlja se kao osnovna organizaciona jedinica, odjeljenje u sastavu Ministarstva pravde.

(2) Odjeljenjem Sudske policije rukovodi komandir Sudske policije.

(3) Komandiru Sudske policije pripada plaća izjednačena s platnim koeficijentom šefa odsjeka u državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine.

(4) Unutrašnja organizacija Sudske policije uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine koji donosi ministar pravde uz saglasnost Vijeća ministara.

Član 8.

(1) Komandir sudske policije rukovodi radom sudske policije na način definisan propisima koje donosi ministar pravde **u skladu sa članom 2. stavom (2) ovog zakona.**

(2) Za komandira Sudske policije može biti postavljeno lice koje ima VII. stepen stručne spreme stečene prije reforme visokog obrazovanja ili lice koje je prema sistemu obrazovanja Bolonjskog procesa završilo četverogodišnji studij pod uslovom da je steklo najmanje 240 ECTS bodova i najmanje sedam godina radnog iskustva na poslovima službenika Sudske policije ili iskustva na policijskim poslovima.

(3) Komandira sudske policije imenuje ministar pravde.

Član 9.

Službenici Sudske policije imaju pravo na beneficirani penzijski staž, prema kojem se svakih 12 mjeseci provedenih na dužnosti računa kao 16 mjeseci službe.

Član 10.

Sredstva za rad sudske policije izdvajaju se iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

Član 11.

Ministarstvo pravde vrši nabavku i finansijske operacije za sudsku policiju.

IV - PRAVA I OBAVEZE PRIPADNIKA SUDSKE POLICIJE

Član 12.

(1) Službenici sudske policije su naoružani i uniformisani.

(2) Ministarstvo pravde sudskoj policiji nabavlja neophodnu opremu za izvršavanje svojih dužnosti.

(3) Službeniku sudske policije izdaje se službena legitimacija koja potvrđuje njegovu funkciju službenika sudske policije i njegovo pravo da nosi i koristi oružje.

(4) Ministarstvo pravde izdaje službene legitimacije službenicima sudske policije.

Član 13.

U okviru obavljanja svojih dužnosti ili zadataka, službenici sudske policije dužni su štiti ljudske živote i dostojanstvo, te na odgovarajući način reagovati u situacijama u kojima su ovi

interesi ugroženi. U tim prilikama oni smiju primjenjivati samo ona sredstva prisile koja su određena ovim zakonom, a koja su apsolutno neophodna i kojima se postiže uspješno obavljanje njihovih dužnosti i zadataka uz minimum štetnih posljedica; u suprotnom će se smatrati odgovornima u skladu sa ovim i drugim relevantnim zakonskim propisima.

Član 14.

(1) Službenici sudske policije prilikom obavljanja svojih dužnosti mogu pribjeći upotrebi odgovarajuće i neophodne proporcionalne sile samo u slučajevima kada je ista neophodna da bi se spriječio fizički napad na sudije, tužioce, ostale službenike Suda, te bilo koja druga lica za čiju su zaštitu oni zaduženi, a također i u cilju sprečavanja bijega svjedoka, osumnjičenih i osuđenih lica, ili nanošenja materijalne štete Suda.

(2) Proporcionalna fizička prisila može se primijeniti također i kada je to neophodno radi savladavanja otpora lica na koje se odnosi izvršenje naloga Suda.

Član 15.

(1) Ukoliko primjenom metoda prisile iz člana 14. ovog zakona službenik sudske policije ne može osigurati zaštitu ili obavljanje svojih dužnosti, dozvoljava se upotreba vatrenog oružja ukoliko ne postoji nikakav drugi način da se:

a. zaštite životi koje je taj službenik u obavezi da štiti;

b. izbjegne trenutni napad kojim se ugrožava život ili životi sudija, tužilaca ili drugih službenika Suda, te drugih lica koje je taj službenik u obavezi da štiti;

c. spriječi bijeg osumnjičenog, optuženog ili osuđenog lica kojeg taj službenik čuva, privodi ili sprovodi, ukoliko specifične okolnosti opravdavaju bojazan da bi takvo lice moglo upotrijebiti vatreno oružje protiv nekog trećeg lica, ili ako se takav razvoj događaja može naslutiti iz načina izvršenja, posljedica ili drugih okolnosti krivičnog djela koje je to lice počinilo.

(2) Kada postoji opravdan razlog za upotrebu vatrenog oružja, službenik sudske policije će se ukoliko je to moguće prvo predstaviti i uputiti jasno upozorenje da će upotrijebiti vatreno oružje.

(3) Službenik sudske policije daje dovoljno vremena da se njegovo upozorenje ispoštuje, osim u situacijama kada bi ga to izložilo riziku ili ozbiljno ugrozilo život ili tijelo drugih lica, ili kada okolnosti nameću potrebu za trenutnom akcijom.

(4) Službenik sudske policije je prilikom upotrebe vatrenog oružja dužan štiti živote drugih lica, uz obavezu da odmah podnese pismeni izvještaj komandiru sudske policije o svakoj takvoj upotrebi vatrenog oružja. Komandir sudske policije je obavezan da ministru za

bezbjednost odmah podnese pismeni izvještaj o svakoj upotrebi sredstava prisile i vatrenog oružja.

(5) Službenici sudske policije ne smiju ispaljivati hice upozorenja niti pucati na vozila u pokretu u situacijama kada je u toku potjera, osim ako se dato vozilo koristi kao sredstvo za nanošenje povreda službenicima sudske policije ili drugim licima, ili ako je to neophodno kako bi se spriječilo nanošenje teških ili smrtnih povreda uzrokovanih hicima iz vatrenog oružja ispaljenim na službenike sudske policije ili druga lica.

Član 16.

(1) Službenik sudske policije koji svoje zadatke izvršava kao dio grupe vatreno oružje može koristiti samo po naredbi zapovjednika te grupe.

(2) Grupu, u smislu ovog člana, čine tri ili više sudskih policajaca, između kojih komandir Sudske policije za svaki zadatak nalogom određuje komandira grupe.

(3) Naredba za upotrebu vatrenog oružja iz stava 1. ovog člana može se izdati samo u slučajevima i u uslovima određenim ovim zakonom.

Član 17.

Nakon pribavljenog mišljenja ministra za bezbjednost, ministar pravde donosi detaljne propise o upotrebi vatrenog oružja i drugih sredstava prisile.

Član 18.

Prilikom hapšenja osumnjičenog, optuženog ili osuđenog lica koje se sprovodi u ustanovu za izvršavanje sankcija, službenik sudske policije može stupiti na tuđu imovinu ili ući u tuđe prostorije u skladu sa odredbama Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine i drugim zakonima.

Član 19.

(1) Ukoliko je protiv službenika sudske policije pokrenut ili se vodi krivični, prekršajni ili parnični postupak zbog upotrebe vatrenog oružja, sredstava prisile ili drugih intervencija u toku obavljanja ili u vezi sa vršenjem dužnosti ili zadataka, Bosna i Hercegovina će za to lice na sudu obezbijediti odbranu i pružiti svaku drugu pravnu podršku u vezi sa vođenjem tog postupka.

(2) Pravna podrška se također pruža i službeniku sudske policije ili ako je potrebno i njegovoj porodici, ukoliko su isti žrtve u postupku za naknadu za pretrpljenu štetu, ako mu je ta šteta nanesena u toku obavljanja ili u vezi sa vršenjem službenih dužnosti i zadataka.

(3) Bosna i Hercegovina neće pružati pravnu podršku iz st. 1. i 2. ovog člana službeniku kojem je u konkretnom predmetu izrečena disciplinska mjera prekida radnog odnosa zbog

namjernog kršenja ili zloupotrebe ovlasti u toku obavljanja svojih dužnosti i zadataka, ili u slučaju da je Bosna i Hercegovina podnijela krivičnu prijavu protiv tog službenika.

Član 21.

(1) Službenici sudske policije obavezni su čuvati službenu tajnu.

(2) Ministarstvo pravde određuje šta se tačno podrazumijeva pod službenom tajnom, zatim način čuvanja službene tajne, te uslove za izuzeće od obaveze čuvanja službene tajne.

V - ZAPOŠLJAVANJE I DISCIPLINSKA ODGOVORNOST

1. Zapošljavanje

Član 22.

Na sve zaposlene u Sudskoj policiji primjenjuju se odredbe Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05 i 60/10), ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 23.

(1) **Pored općih uslova propisanih Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine**, lice koje se zapošljava kao službenik sudske policije mora ispunjavati zdravstvene i psihofizičke uslove u skladu sa standardima propisanim za službenike policije, kao što je definisano propisima koje donosi ministar pravde.

(2) Odgovarajuća zdravstvena ustanova koju određuje ministar pravde ocjenjuje zdravstvenu i psihofizičku spremnost lica iz stava 1. ovog člana.

2. Disciplinska odgovornost

Član 25.

Službenici sudske policije snose disciplinsku odgovornost za kršenja svoje radne obaveze.

Član 26.

(1) **Osim povreda službene dužnosti propisanih Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine, težim povredama službene dužnosti smatraju se i**

a) nepropisna upotreba sile;

b) nemarno obavljanje zadataka i dužnosti koje mogu uzrokovati kršenje propisa o čuvanju službene tajne ili odavanju takve tajne;

- c) samovoljno napuštanje radnog mjesta ili mjesta sa kojeg se obezbjeđuje zaštita zgrada ili lica;
- d) nepreduzimanje odgovarajućih aktivnosti ili preduzimanje nedovoljnih aktivnosti u okviru svojih obaveza, neophodnih za bezbjednost sudija i drugih službenika Suda, kao i internu bezbjednost Suda, lica i povjerenih stvari;
- e) nezakonita dodjela sredstava, ili nezakonito sticanje lične i materijalne koristi u vezi obavljanja redovnih zadataka i dužnosti;
- f) nepreduzimanje mjera ili preduzimanje neodgovarajućih mjera ili nepružanje pomoći u okviru svojih prava i odgovornosti prema drugim službenicima koji obavljaju službene aktivnosti;
- g) prikrivanje činjenica u smislu vremena, obima i načina obavljanja službenih aktivnosti ili upotrebe sredstava sile od strane službenika sudske policije kada je preduzimanjem tih aktivnosti ili upotrebom sile počinjena teška povreda radne dužnosti;
- h) nepružanje pravne i druge profesionalne pomoći u okviru svojih prava i obaveza prema strani koja nije upoznata sa svojim zakonskim pravima;
- i) izbjegavanje obaveza u vezi profesionalnih kvalifikacija i daljnjeg usavršavanja;
- j) izbjegavanje ljekarskih pregleda u svrhu određivanja radne sposobnosti;
- k) angažovanje na poslovima van službe bez odobrenja komandira sudske policije.

Član 28.

(1) Službenik sudske policije privremeno se suspenduje sa radnog mjesta na koje je bio određen, ili iz sudske policije, ukoliko je protiv njega pokrenut krivični ili disciplinski postupak zbog teške povrede radne obaveze. Ovu suspenziju izriče komandir sudske policije ukoliko se na osnovu prirode krivičnog djela ili ozbiljnosti navodne povrede radne obaveze, okolnosti pod kojima su to djelo ili povreda počinjeni, kao i drugih okolnosti, može osnovano zaključiti da bi po interese sudske policije bilo štetno ako bi taj službenik sudske policije ostao na položaju na koji je određen, ili u sudskoj policiji uopšte.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana, službeniku sudske policije koji je privremeno udaljen iz službe oduzima se oružje, službena legitimacija i značka, a također ne smije nositi uniformu za vrijeme trajanja suspenzije. Ovom službeniku se također može smanjiti ili suspendovati plaća, a može se i rasporediti na kancelarijske poslove za vrijeme trajanja suspenzije.

VI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29.

(1) Ministarstvo pravde u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi propise neophodne za primjenu odredbi ovog zakona, naročito u slijedećim oblastima:

- a. zakonska odgovornost i kompenzacija za štetu pričinjenu od strane sudske policije u toku obavljanja dužnosti;
- b. propisi kojima se reguliše zapošljavanje, osoblje i služba, uključujući i broj zaposlenih;
- c. način finansiranja;
- d. saradnja, kako na domaćem tako i na međunarodnom nivou, sa drugim organima za provedbu zakona, sudovima i tužilaštvima.

Član 30.

Ovaj zakon se objavljuje u "Službenom glasniku BiH" i stupa na snagu osam dana nakon objavljivanja.

"Službeni glasnik BiH" broj 21/03

Član 14.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".